

## II.

Мисията на графъ Шодорди. — Затрудненията. — Съюзътъ между Германия и Русия. — Александъръ II и Вилхелмъ I.

До деня, въ който се срѣщнали Горчаковъ и Шодорди, рускиятъ канцлеръ не познавалъ лично французкия пратеникъ. Обаче, това име не било чуждо за Горчакова, защото често той четълъ ноти отъ френското правителство, до като траяла войната съ Прусия, подписвани отъ графа.

Единъ день, прѣзъ врѣме на едно отъ застѣданията на парламента въ Версай, херцогъ де Бройль повикалъ графъ Шодорди и, въ присѣдствието на Деказъ, му изложилъ плана си, като му казалъ, че рѣшили да го изпрати съ мисия при князь Горчакова. Ще ви дамъ едно писмо, съ което ще Ви акредитирамъ при него. Вие ще му съобщите, отъ кого се страхуваме, ще му разкажете причинитѣ и ще го сондирате издалече, за да разберете, дали е разположенъ да се намѣси, въ случай, че нѣкоя опасност сповети Франция. Постарайте се оше да разположите руския канцлеръ да заповѣда на Орлова да възобнови съ менъ отиошенията, които имаше съ моя прѣдшественикъ“.

Още на другия день, слѣдъ като получилъ подробни наставления, графъ Шодорди заминалъ за Виши, кждѣто прѣдполагалъ да се срѣщне съ единъ близъкъ приятель на Горчакова<sup>1)</sup>. Отъ тамъ той се отправилъ за Интерлакенъ.

За да се разбере, колко трудна и деликатна е била мисията на Шодорди, достатъчно е да припомнимъ какво поведене държа императора Александъръ II прѣди и въ врѣме на франко-пруската война. Руската политика се направлявала отъ Горчакова. Александъръ II е слѣдвалъ винаги съвѣтитѣ на своя канцлеръ и прѣзъ врѣме на войната той държалъ страната на Прусия. По тази причина пропадна и мисията на Тиера. Причинитѣ не сж въ споменитѣ за Кримската война, както нѣкой историци твърдятъ; тѣ се криятъ другадѣ. Наполеонъ III, вмѣсто

<sup>1)</sup> Въпросътъ се касае за една дама.